

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugpjūčio 10 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), Gedimino Sagačio ir Jūratės Varanauskaitės, susipažinusi su 2023 m. rugpjūčio 2 d. paduotu **pareiškėjos Vilniaus miesto savivaldybės** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo 2023 m. gegužės 26 d. nutarties peržiūrėjimo

n u s t a t ė:

Pareiškėja pateikė teismui pareiškimą, kuriuo prašė pripažinti bešeimininke ir perduoti Vilniaus miesto savivaldybės nuosavybės automobilių stovėjimo aikštelę, esančią šalia žemės sklypo, esančio Pušyno kelias 23, Vilniuje. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2023 m. kovo 1 d. sprendimu pareiškėjos pareiškimo netenkino. Vilniaus apygardos teismas 2023 m. gegužės 26 d. nutartimi pirmosios instancijos teismo sprendimą paliko nepakeistą.

Pareiškėja kasaciniu skundu prašo panaikinti apeliacinės instancijos teismo nutartį ir priimti naują sprendimą – tenkinti pareiškėjos pareiškimą. Kasacinis skundas grindžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui. Taigi, kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, nustatytas CPK 346 straipsnyje, taip pat nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, ir argumentuotai pagrįsti, kad šis teisės pažeidimas turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Pareiškėja kasaciniame skunde nurodė šiuos argumentus:

1. Teismai, konstatuodami, kad aikštelė – savavališkas statinys, nevertino to, kad nuo galimo aikštelės įrengimo, nurodyto kadastro duomenų byloje, yra praėję daugiau nei 20 metų. Teismų praktika nėra atsakiusi į klausimą, ką daryti, kai asmens, galinčio pašalinti savavališkos statybos padarinius, nėra, o statinys stovi valstybinėje žemėje.

2. Teismai, konstatuodami aikštelės savavališkumą, netinkamai vadovavosi įrodymų tyrimą ir vertinimą bei įrodinėjimą reglamentuojančiomis teisės normomis, netinkamai taikė Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo nuostatas.

3. Teismai, netinkamai taikydami įrodymų vertinimą ir įrodinėjimą reglamentuojančias teisės normas, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktiką dėl šių nuostatų aiškinimo ir taikymo, neanalizuodami statinio pripažinimo savavališku sąlygų ir terminų, nesiaiškindami Statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai“ 131 punkto nuostatos esmės, nepragrįstai kaip precedentaus vadovaudamiesi neaktualiais teismų sprendimais, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotų precedentų taikymo taisyklių ir priėmė neteisėtus bei nepagrįstus, viešąjį interesą pažeidžiančius, sprendimus.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamo teismo procesinio sprendimo motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, vertina, kad kasaciniame skunde nekeliamas teisės klausimų, atitinkančių CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Pažymėtina, kad kasaciniame skunde nepakanka nurodyti tik byloje keliamą teisės klausimą, tačiau yra reikalinga pagrįsti ypatingą jo svarbą vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Tačiau kasacinio skundo argumentai nepagrindžia, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas teisės normas, kad toks šių normų aiškinimas turi esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui ir galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo priėmimui (CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio ir 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

n u t a r i a:

Atsisakyti priimti kasacinį skundą ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Sigita Rudėnaitė

Gediminas Sagatys

Jūratė Varanauskaitė